ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

គម្រោងកែលម្អសន្តិសុខទឹកនៅកម្ពុជា (P176615)

សេចក្តីសង្ខេប

សម្រាប់

ក្របខណ្ឌគោលនយោបាយដោះស្រាយផលប៉ះពាល់

ពង្រាងទី១ សម្រាប់ផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈ

ថ្ងៃទី ១៩ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២៣

រៀបចំដោយ៖ ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម និងក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

សេចក្តីសង្ខេបទូទៅ

១. សេចក្តីណែនាំស្តីពីគម្រោង

គម្រោងកែលម្អសន្តិសុខទឹកកម្ពុជា (CWSIP, P176615) មានគោលបំណងធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវសន្តិសុខទឹក និងបង្កើនផលិតភាពកសិកម្មនៅក្នុងអាងទន្លេដែលបានជ្រើសរើសនៅប្រទេសកម្ពុជា និងផ្តល់ការឆ្លើយតបជាបន្ទាន់ និងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពក្នុងករណីមានវិបត្តិនៃភាពអាសន្ន។

គោលបំណងអភិវឌ្ឍន៍គម្រោង (PDO) នឹងត្រូវបានវាស់វែងតាមរយៈសូចនាករដូចខាងក្រោម៖

- ការបង្កើនលទ្ធភាពទឹកសម្រាប់កសិកម្ម និងការផ្គត់ផ្គង់ទឹកក្នុងស្រុកនៅក្នុងតំបន់ខ្វះខាតទឹក (MCM)
- តំបន់ផ្តល់សេវាប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ ឬប្រព័ន្ធបង្ហូរ (ហិចតា)
- បង្កើនផលិតភាពកសិកម្ម (ភាគរយ)

គម្រោងនេះនឹងត្រូវបានអនុវត្តចាប់ពីឆ្នាំ២០២៤ ដល់ឆ្នាំ២០៣០ តាមរយៈសកម្មភាពវិនិយោគផ្សេងៗដែលរៀបចំឡើងក្នុងផ្នែកចំនួនប្រាំនៃគម្រោង៖

- សមាសភាគ១៖ ការកសាងមូលដ្ឋានគ្រឹះសម្រាប់កែលម្អសេវាធនធានទឹក (១០លានដុល្លារអាមេរិក)
- សមាសភាគ២៖ និរន្តរភាពសេវាផ្គត់ផ្គង់ទឹក (១១០លានដុល្លារអាមេរិក)
- សមាសភាគទី៣៖ សេវាគាំទ្រជំរុញបង្កើនភាពធន់នឹងអាកាសធាតុនៃធារាសាស្ត្រកសិកម្ម (២០លានដុល្លារអាមេរិក)
- សមាសភាគ៤៖ ការគ្រប់គ្រងគម្រោង ការសម្របសម្រួល និងការត្រួតពិនិត្យ និងការវាយតម្លៃ (៥លានដុល្លារអាមេរិក)
- សមាសភាគ៥៖ សមាសភាគបម្រុងឆ្លើយតបបន្ទាន់ (CERC) (0 លានដុល្លារអាមេរិក)។

ការវិនិយោគលើហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរបស់គម្រោងនឹងរួមមាន៖

- ការកែលម្អទំនប់ ការដំឡើងទ្វារទឹកដែក និងការកែលម្អ និងស្តារប្រឡាយមេ
- ការជួសជុលទំនប់ កសាងរចនាសម្ព័ន្ធទ្វារទឹកថ្មី និងទំនប់បង្ហៀរ ការពង្រីកប្រឡាយមេ និងប្រព័ន្ធចែកចាយ
- ការស្តារឡើងវិញនូវអាងស្តុកទឹកក្រៅប្រព័ន្ធផ្លូវទឹក ដើម្បីបង្កើនលទ្ធភាពប្រើប្រាស់ទឹកសម្រាប់ការពង្រីកតំបន់ដាំដុះដែលមានស្រាប់ និងបង្កើនប្រពលវប្បកម្មដំណាំ
- បង្កើតដំណើរការ O&M សម្រាប់ទំនប់ទឹក ទំនប់ស្ទាក់ទឹក និងអាងស្តុកទឹកក្រៅប្រព័ន្ធផ្លូវទឹក ដើម្បីគ្រប់គ្រងការបង្ហូរទឹកនៅរដូវប្រាំង និងកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់ពីទឹកជំនន់នៅរដូវវស្សា
- គាំទ្រដល់ PDWRAM ដើម្បីត្រួតពិនិត្យលំហូរទឹក និងកម្រិតទឹកជាប្រចាំ និងដើម្បីដំណើរការទ្វារទឹក និងអាងស្តុកទឹកក្រៅប្រព័ន្ធផ្លូវទឹកប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពប្រចាំឆ្នាំ
- ជួយដល់កសិករក្នុងការផ្លាស់ប្តូរដំណាំប្រពលវប្បកម្មដែលប្រើប្រាស់ទឹកតិច និងដំណាំដែលមានតម្លៃខ្ពស់ជាង

- ពង្រឹងសហគមន៍កសិករប្រើប្រាស់ទឹក (FWUC) និងគណៈកម្មាធិការអាងទន្លេ (RBC) យន្តការ និង មុខងារប្រតិបត្តិការប្រកបដោយនិរន្តរភាព
- ការពង្រឹងក្របខ័ណ្ឌបទប្បញ្ញត្តិថ្មី/ដែលមានស្រាប់ តាមរយៈការលើកកម្ពស់ការកែលម្អគោលនយោបាយ សមាហរណកម្មវិស័យនៅថ្នាក់ជាតិ ថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងគណៈកម្មាធិការអាងទន្លេ
- ការសាកល្បងនៃដំណោះស្រាយផ្អែកលើធម្មជាតិ (NbS) សម្រាប់ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យទឹកជំនន់ និង ការគ្រប់គ្រងសំណឹកដី

២. គោលបំណងនៃ RPF

ក្នុងអំឡុងពេលនៃការអនុវត្តគម្រោង លទ្ធកម្មដីធ្លីត្រូវបានរំពឹងទុក ទាំងលក្ខណៈអចិន្ត្រៃយ៍ និងបណ្តោះអាសន្ន ដើម្បីជួយសម្រួលដល់ការសាងសង់ប្រឡាយធារាសាស្ត្រ ផ្លូវតាមប្រឡាយ ទំនប់ប្រាំងទន្លេ និងការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងអាងស្តុកទឹកដែលមានស្រាប់។ កំឡុងពេលសាងសង់ នៅក្នុងតំបន់អនុគម្រោងមួយចំនួន កសិករអាចជួបប្រទះការរឹតត្បិតក្នុងការចូលទៅកាន់ប្រភពទឹកស្រោចស្រពដែលមានស្រាប់ ដោយសារប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រដែលមានស្រាប់ពុំដំណើរការ (នៅទីតាំងជាក់លាក់ណាមួយ) សម្រាប់ការស្តារឡើងវិញ។ អាស្រ័យហេតុនេះ RPF ត្រូវបានរៀបចំដើម្បីធានាថានៅពេលដែលកើតមាននូវលទ្ធកម្មដីធ្លី និងការរឹតបន្តឹងការប្រើប្រាស់ទឹកដោយសារសកម្មភាពគម្រោង ហើយផលប៉ះពាល់បែបនេះមិនអាចជៀសវាងបានដោយសារហេតុផលបច្ចេកទេស គ្រួសារដែលរងផលប៉ះពាល់នឹងត្រូវបានផ្តល់សំណងសម្រាប់ការបាត់បង់ដី ដំណាំ និងអាជីវកម្មដែលទាក់ទងនឹងដីដែលរងផលប៉ះពាល់។ ការបាត់បង់ដំណាំ/ប្រាក់ចំណូលដោយសារការរឹតបន្តឹងការប្រើប្រាស់ទឹក និងមានការគាំទ្រផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ និងពុំមែនជាហិរញ្ញវត្ថុផ្សេងទៀត ដើម្បីស្តារជីវភាពដែលទទួលរងផលប៉ះពាល់នៅក្នុងកម្រិតមុនមានគម្រោង។

RPF នេះត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម (MoRWAM) និងក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ (MAFF) ដោយមានការគាំទ្របច្ចេកទេសពីអគ្គនាយកដ្ឋានដោះស្រាយផលប៉ះពាល់ដោយសារគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ (GDR) នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ (MEF)។ RPF ត្រូវបានរៀបចំឡើងស្របតាមស្តង់ដារនិតិវិធីប្រតិបត្តិសម្រាប់ការងារដោះស្រាយផលប៉ះពាល់ដោយសារគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ (SOP-LAR) របស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា (RGC) និងក្របខ័ណ្ឌបរិស្ថាន និងសង្គមរបស់ធនាគារពិភពលោក (ESF របស់ WB)។ ឯកសារនេះគឺជាកម្មវត្ថុនៃការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព/ផ្លាស់ប្តូរនៅពេលមានតម្រូវការ និងមានការយល់ព្រមរវាងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងធនាគារពិភពលោក។

៣. គោលបំណងនៃ RPF

RPF មានគោលបំណង (i) ជៀសវាងការតាំងទីលំនៅថ្មីដោយពុំស្ម័គ្រចិត្ត ឬពេលដែលមិនអាចជៀសបាន កាត់បន្ថយការតាំងទីលំនៅថ្មីដោយពុំស្ម័គ្រចិត្តដោយស្វែងរកជម្រើសនានាក្នុងការរចនាគម្រោង (ii) ជៀសវាងការបណ្តេញចេញដោយបង្ខំ និង (iii) កាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់សង្គម និងសេដ្ឋកិច្ចដែលមិនអាចជៀសវាងបានពីលទ្ធ

កម្មដីធ្លី ឬការរឹតបន្តឹងលើការប្រើប្រាស់ដីធ្លីដោយៈ (ក) ការផ្តល់សំណងទាន់ពេលវេលាសម្រាប់ការបាត់បង់ទ្រព្យសម្បត្តិក្នុងតម្លៃជំនួស និង (ខ) ជួយអ្នករងផលប៉ះពាល់ក្នុងកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងដើម្បីកែលម្អ ឬយ៉ាងហោចណាស់ ស្តារឡើងវិញ ជីវភាពរស់នៅ និងស្តង់ដាររស់នៅរបស់ពួកគេ តាមតម្លៃជាក់ស្តែង នៅមុនស្ថានភាពនៃការផ្លាស់ប្តូរទីលំនៅ ឬមុនស្ថានភាពនៃការចាប់ផ្តើមអនុវត្តគម្រោង ទៅតាមកម្រិតណាមួយខ្ពស់ជាង។

គម្រោងនេះនឹងខិតខំប្រឹងប្រែង និងវាស់វែងគ្រប់បែបយ៉ាង ដើម្បីជៀសវាងការធ្វើលទ្ធកម្មដីធ្លី តាមរយៈការជំនួសមកវិញនូវការរចនា និងការប្រើប្រាស់ដីសាធារណៈរបស់រដ្ឋ។ ទោះយ៉ាងណាក៏ដោយ ក្នុងករណីដែលពុំអាចជៀសវាងបាន តម្រូវការធ្វើលទ្ធកម្មដីធ្លីនឹងត្រូវបានបង្រួមឱ្យនៅត្រឹមអប្បបរមាតាមរយៈវិធានការ/វិធីសាស្ត្រសាងសង់។ នៅពេលដែលផលប៉ះពាល់លើដីធ្លី ទ្រព្យសម្បត្តិ និងសកម្មភាពចិញ្ចឹមជីវិតពុំអាចជៀសបាន គម្រោងនេះនឹងធានាការទូទាត់សំណងពេញលេញសម្រាប់ទ្រព្យសម្បត្តិដែលរងផលប៉ះពាល់ និងសកម្មភាពបង្កើតប្រាក់ចំណូល ក៏ដូចជាការកែលម្អ ឬយ៉ាងហោចណាស់ស្តារឡើងវិញនូវជីវភាព និងកម្រិតជីវភាពរបស់ប្រជាពលរដ្ឋដែលរងផលប៉ះពាល់ពីគម្រោងមុនស្ថានភាពនៃការផ្លាស់ប្តូរទីលំនៅ។

៤. រចនាសម្ព័ន្ធនៃ RPF

RPF ត្រូវបានរៀបចំជា ១០ ជំពូកដែលនឹងត្រូវបានអនុវត្តដើម្បីសម្រេចបាននូវគោលបំណងនៃRPF។
• ជំពូកទី១ (សេចក្តីផ្តើម) បង្ហាញពីទិដ្ឋភាពទូទៅនៃគម្រោង រួមទាំងគោលបំណងនៃការអភិវឌ្ឍគម្រោង សមាសភាគនៃគម្រោង។
• ជំពូកទី២ (ការវាយតម្លៃនៃផលប៉ះពាល់នៃលទ្ធកម្មដីធ្លី និងការដោះស្រាយផលប៉ះពាល់) ប៉ាន់ប្រមាណវិសាលភាពសក្តានុពលនៃការធ្វើលទ្ធកម្មដីធ្លីដោយផ្អែកលើអនុគម្រោងដែលបានកំណត់អំឡុងពេលរៀបចំគម្រោង។ ពិពណ៌នាជាសង្ខេបអំពីផលប៉ះពាល់គម្រោងសំខាន់ៗ ក៏ដូចជារបៀបដែលផលប៉ះពាល់ទាំងនេះត្រូវបានជៀសវាង កាត់បន្ថយ និងផ្តល់សំណងឱ្យ។
• ជំពូកទី៣ (ក្របខ័ណ្ឌច្បាប់) ពិពណ៌នាអំពីឯកសារច្បាប់ទាំងរបស់ធនាគារពិភពលោក (WB) និងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា (RGC) ហើយប្រៀបធៀបឯកសារច្បាប់ពាក់ព័ន្ធរបស់ WB និងរាជរដ្ឋាភិបាលដើម្បីកំណត់ចំណុចខ្វះខាត និងស្នើឡើងនូវវិធានសុខដុមនីយកម្ម ដើម្បីសម្រេចបាននូវគោលបំណងនៃ ESS5 របស់ WB ។
• ជំពូកទី៤ (វិសាលភាពនៃការអនុវត្ត គោលការណ៍ និងដំណើរការ) កំណត់វិសាលភាពដែល PRF អនុវត្តគោលការណ៍នៃសំណង ការគាំទ្រ ការដោះស្រាយផលប៉ះពាល់ និងការស្តារឡើងវិញនូវជីវភាពរស់នៅ ហើយពិពណ៌នាអំពីរបៀបដែលសំណង និងការដោះស្រាយផលប៉ះពាល់ត្រូវបានអនុវត្តជាដំណើរការមួយ។ ជាពិសេសជំពូកនេះពិពណ៌នាអំពីគោលការណ៍ និងដំណើរការនៃការធ្វើលទ្ធកម្មដីធ្លី/ការដោះស្រាយផលប៉ះពាល់ និងការបរិច្ចាគដោយស្ម័គ្រចិត្ត។ ក្របខ័ណ្ឌពិពណ៌នាអំពីលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យសម្រាប់សំណង និងសិទ្ធិទទួលបានការគាំទ្រ និងពិពណ៌នាអំពីសំណង និងគោលនយោបាយគាំទ្ររបស់គម្រោង។
• ជំពូកទី៥ (ការរៀបចំស្ថាប័ន និងការអនុវត្ត) កំណត់ភាគីពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗដែលទទួលខុសត្រូវក្នុងការអនុវត្តសំណង ការគាំទ្រ ការដោះស្រាយផលប៉ះពាល់ រួមទាំងការទទួលខុសត្រូវរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗ ចាប់ពីថ្នាក់ជាតិ ដល់ថ្នាក់ក្រោមជាតិ។

• ជំពូកទី៧ (យន្តការដោះស្រាយបណ្ដឹងតវ៉ា) ពិពណ៌នាអំពីនីតិវិធីដោះស្រាយបណ្ដឹងតវ៉ា (GRM) របស់គម្រោងសម្រាប់បុគ្គល និងគ្រួសារដែលរងផលប៉ះពាល់ ដើម្បីប្រើប្រាស់ និងលើកឡើងពីកង្វល់របស់ពួកគេ ហើយត្រូវដោះស្រាយបណ្ដឹងតវ៉ារបស់ពួកគេតាមនីតិវិធីដែលបានពិពណ៌នា។ GRM របស់គម្រោងត្រូវបានរចនាឡើងដោយគិតគូរពីគោលការណ៍ នីតិវិធី និងការអនុវត្តបច្ចុប្បន្នសម្រាប់ការដោះស្រាយបណ្ដឹងតវ៉ា ស្របតាមច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធរបស់ RGC និង ESS10 របស់ WB ស្ដីពីការចូលរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ និងការបង្ហាញព័ត៌មាន។

• ជំពូកទី៧ (ការរៀបចំការអនុវត្ត) កំណត់ពីរបៀបដែលថវិកាសម្រាប់ការអនុវត្តសំណង ការស្ដារជីវភាព ការគាំទ្រ និងការដោះស្រាយផលប៉ះពាល់ និងផែនការនៃការអនុវត្តដែលបានគ្រោងទុក (សម្រាប់ការធ្វើលទ្ធកម្មដីធ្លី និងការបរិច្ចាគដោយស្ម័គ្រចិត្ត) រួមទាំងការប៉ាន់ស្មានចំណាយ។

• ជំពូកទី៨ (ការបង្ហាញព័ត៌មាន និងការប្រឹក្សាភាគីពាក់ព័ន្ធ) ចែងអំពីដំណើរការនៃរបៀបដែលគោលនយោបាយសំណងត្រូវបានបង្ហាញដល់គ្រួសារដែលរងផលប៉ះពាល់ និងរបៀបដែលគ្រួសារដែលរងផលប៉ះពាល់ត្រូវបានចូលរួមនៅក្នុងដំណើរការនៃការពិគ្រោះយោបល់សម្រាប់ការបរិច្ចាគដោយស្ម័គ្រចិត្ត និងសម្រាប់ការធ្វើលទ្ធកម្មដីធ្លី។

• ជំពូកទី៩ (ការត្រួតពិនិត្យ និងការវាយតម្លៃ) ពិពណ៌នាអំពីរបៀបដែលការអនុវត្តផែនការដោះស្រាយផលប៉ះពាល់ ត្រូវបានត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ។ នេះផ្ដល់នូវការណែនាំខ្លីៗអំពីរបៀបដែលការត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុងត្រូវបានអនុវត្ត។

• ជំពូកទី១០ (ការចំណាយ និងថវិកា) រៀបរាប់យ៉ាងខ្លីអំពីការរៀបចំនៃការបែងចែកថវិកាសម្រាប់ការអនុវត្តផែនការដោះស្រាយផលប៉ះពាល់

• ឧបសម្ព័ន្ធនៃ RPF ផ្ដល់នូវការណែនាំ និងគំរូនៃការអនុវត្តបន្ថែមទៀត ជាពិសេសម៉ាទ្រីសទៅតាមលទ្ធភាព។